



Milí čtenáři,

dávno pryč jsou doby, kdy široce srozumitelným ztělesněním života v Čechách býval Kafkův Josef K. Dnes si tutéž pozici nárokuje V. K. (Velký Klimatolog), obklopen skupinou fámulů, kteří se jej snaží usilovně podpírat – rozumí se, že pádnými argumenty. Čelné místo tu zaujímá inženýr ekonomie Petr Mach, ředitel Centra pro ekonomiku a politiku. Jeho nový článek Sporná teorie globálního oteplování snadno najdete na webu. O čtyři roky starší je Velká kniha o klimatu Zemí Koruny české, k jejímuž vzniku se sešla trojice renomovaných autorů (Jiří Svoboda, Zdeněk Vašků a Václav Cílek) v jinak nepřilíš prestižní edici nakladatelství Regia. Populárním tónem, avšak na základě početných exaktních údajů (v mimořádném rozsahu citovaných) přináší první pomoc pro účast v diskusích na dané téma. Zcela náhodně uveďme např.: (1) operovat s průměrnými ročními teplotami nemá smysl: jde především o rozložení srážek i teplot během roku a třeba také o jejich působení na monokulturní zemědělství; (2) klimatické změny mají svůj prvotní původ v přírodních dějích, avšak antropogenní vlivy zřejmě vedou k extremizaci výkyvů; (3) zasíťovaný svět moderních technologií je zranitelnější než společnost minulých generací (autoři srovnávají rychlost někdejší obnovy československých obcí, přes něž v letech 1944 – 1945 přešla válečná fronta, s obtížemi při odstraňování následků nedávných povodní).

Dubnový Ďáblík se (sice asi náhodně, ale docela vhod) věnuje ve zvýšené míře problematice lesů a zeleně vůbec. Také se vracíme k tématům, na něž jsme se v poslední době již zaměřili: jsou to nakládání s jihočeskými odpady a diskutabilní projekty výstavby na zelené louce. Dostane se i na Temelín a úložiště radioaktivního odpadu a na závěr máme pro vás lekci rétoriky. Samozřejmostí zůstávají pozvánky: např. je tu opět Filmárum a Zelený čtvrtek (ten po Velikonocích!) bude o sídelní kaši.

Tomáš Malina

Evropská komise vrátila český skleník

Dle očekávání Evropská komise vrátila české vládě k přepracování její plán na rozdělování povolenek emisí skleníkových plynů. Klíčovým nástrojem politik všech států, které přistoupily na Evropský systém obchodování s emisemi, je tzv. Národní alokační plán. Vláda v něm stanovuje objem oxidu uhličitého, který dovolí vypouštět jednotlivým elektrárenským, hutním či cementářským společnostem a dalším znečišťovatelům. Každá továrna dostane určité množství povolenek. Pokud způsobí menší znečištění, může svůj přebytek prodat - a naopak si povolenky musí dokoupit, pokud chce znečišťovat více, než kolik dostala. Celkovým cílem systému má být snížení emisí.

Nyní Evropská komise schvaluje jednotlivé národní alokační plány na roky 2008 až 2012. Česká republika od ní dostala strop ve výši 86,8 milionu tun emisí oxidu uhličitého. To je stále ještě více, než jsou potřeby českého průmyslu. V roce 2005 činily naše emise 82,5 mil. tun. Ale rozhodně méně, než o co požádala minulá česká vláda – skandálních 102 milionů tun. Protože Česká republika se řadí mezi nelichotivou špičku zemí v produkci skleníkových plynů na obyvatele, je nutné naše emise snižovat a nikoliv zvyšovat. Během podzimního připomínkování proto Calla s dalšími ekologickými organizacemi požadovala skutečně motivační strop na povolenky ve výši 78 milionů tun. Při něm by se firmám vyplatilo investovat do moderních technologií s vysokou účinností a nízkými emisemi CO².

Ministerstvo životního prostředí bude nyní intenzivně pracovat na nové verzi Národního alokačního plánu a zohlední všechna doporučení Evropské komise. Upravený návrh zveřejní na webových stránkách MŽP a na Portálu veřejné správy, aby se k němu mohl kdokoli vyjádřit. Po schválení alokačního plánu českou vládou bude znovu předán Evropské komisi.

Edvard Sequens s využitím tiskové zprávy MŽP a informací na www.alokacniplan.cz

Evropa chce čistou energii

Předsedové vlád zemí Evropské unie na svém březnovém summitu přijali závazek 3 x 20, který má změnit evropskou energetiku, zajistit větší bezpečnost dodávek a snížit znečištění. Politici potvrdili záměr snížit energetickou náročnost evropských ekonomik v roce 2020 o 20 procent. Podniky a domácnosti v EU tak každoročně ušetří 100 miliard euro na účtech za ropu, plyn, uhlí či elektřinu. Zároveň chtějí zajistit 20 % spotřeby energie z čistých obnovitelných zdrojů. To pomůže rozvíjet moderní technologie, jako jsou větrné a malé vodní elektrárny, energetické plodiny, solární kolektory a biopaliva. A konečně Unie se také chce dohodnout s ostatními průmyslovými státy, že do konce příští dekády sníží exhalace skleníkových plynů o 30 procent, ale sama dobrovolně omezí znečištění jen o 20 procent.

Ekologické organizace prosazují, aby Unie namísto plošného závazku schválila cílená čísla pro hlavní odvětví: elektřinu a vytápění. Podle analýzy Evropské komise by takové řešení účinněji motivovalo k investicím do čisté energetiky. Navíc dvacetiprocentní cíl pro celou EU je poměrně slabý. Schválený plán je prakticky identický s původním návrhem: dvacetiprocentní závazek se týká celé EU a bude rozpočítán mezi jednotlivé země podle jejich domácích podmínek. Česká republika pravděpodobně dostane podstatně nižší číslo.

Edvard Sequens podle společné tiskové zprávy ekologických sdružení



BBC: Většina elektřiny bude pocházet z obnovitelných zdrojů



Kolem roku 2050 by měly polovinu veškeré světové spotřeby energie pokrývat obnovitelné zdroje, tvrdí německá studie. Podle ní by mělo z větru, slunce a dalších zdrojů pocházet až 70 % veškeré vyrobené elektřiny a 65 % tepla, uvedlo internetové zpravodajství BBC.

Studii vypracovalo Německé centrum pro letectví a kosmonautiku (DLR) na objednávku Greenpeace a Evropské rady pro obnovitelné zdroje (EREC). Její autoři varují, že při současné poptávce po energiích naroste spotřeba do roku 2050 na dvojnásobek dnešního stavu. Zpráva nazvaná „Energetická (r) evoluce: perspektiva trvale udržitelné energie“ předkládá možnosti, jak uspokojit budoucí poptávku po energiích a zároveň se vyhnout zhoršování klimatických změn. „Ukazujeme, že svět má k dispozici rozsáhlé a dostatečně silné obnovitelné zdroje energie a také že jsme schopni dosáhnout vysoké účinnosti. A to bez toho, abychom zastavili růst ekonomiky,“ řekl BBC Sven Teske z mezinárodní organizace Greenpeace. Podle něj zpráva ukazuje, že snížení emisí oxidu uhličitého o zhruba 50 % v

následujících 43 letech je ekonomicky proveditelné.

Studie uvádí, že dosluhující tepelné a jaderné elektrárny by měly být nahrazeny novou generací, která bude využívat alternativní zdroje. „V tuto chvíli máme pět hlavních zdrojů energie – ropu, uhlí, zemní plyn, jádro a vodu. Náš scénář počítá se solární energií, větrem, geotermální energií, biologickými palivy a s vodou,“ prohlásil Sven Teske a dodal, že zpráva počítá s deseti různými scénáři pro jednotlivé části světa. „Na Blízkém východě mají samozřejmě dostatek slunečního záření, zatímco na severu Evropy nebo Ameriky využijí spíše větrné rotory,“ vysvětlil Teske. Studie také rozděluje využití různých zdrojů energie podle odvětví, ve kterém budou hrát hlavní roli. Obnovitelné zdroje podle německé studie opanují výrobu elektřiny a procesy vytápění i chlazení, zatímco fosilní paliva budou mít dominantní roli v dopravě.

Čína v současnosti sází na výstavbu nových fosilních elektráren, které mají udržet v chodu obrovský ekonomický růst země. V plánu je, že tyto podniky zůstanou v provozu nejméně čtyřicet let. Kvůli tomu bude muset svět počítat s fosilními palivy ještě další desítky let. Podle Svena Tesky však s takovým scénářem studie počítá. „Když se podíváte na náš čínský scénář, uvidíte, že poptávka po uhlí poroste ještě dalších deset let. Předpokládáme totiž, že všechny ty elektrárny, které se teď staví, budou také plně využívány.“ Podle Tesky však bude nárůst spotřeby energií v rostoucích ekonomikách vyrovnávat větší efektivita při využívání surovin.

Otázku snížení emisí skleníkových plynů při zachování ekonomického růstu budou nakonec muset vyřešit politici. Evropská komise před nedávnem publikovala plán energetické politiky. Ten počítá s velmi přísnými

pravidly pro spotřebu energie při výrobě zboží i při zásobování domácností, s rozšiřováním systému obchodování s povolenkami na emise CO₂ a s plány oživení regionálního obchodování s energiemi. Naopak plán vzniku zákona na omezení emisí z automobilů byl opuštěn poté, co se na jeho návrhu Komise neshodla. „Chceme věřit tomu, že v myšlení politiků dochází ke změně, protože vidíme, co se děje s klimatem,“ prohlásil Arthouros Zervos, prezident Evropské rady pro obnovitelné zdroje.

Podle článku [BBC Online News](#) 25. 1. 2007, Hugo Charvát, [EcoMonitor](#)

Klaus v odpovědích pro Kongres varoval před tlakem ekologů

Podle zprávy ČTK z 20. března 2007 český prezident ve svém dialogu s americkými kongresmany varoval varoval před tlakem skupin, které se označují jako ochránci životního prostředí, a politiky vybědl, aby pod jejich vlivem neopouštěli zásady svobodné společnosti. Zástupci Kongresu se rozhodli použít Klausovy odpovědi na veřejném slyšení podvýboru pro energetiku a kvalitu ovzduší, na které byl pozván bývalý americký viceprezident Al Gore. Ten tvrdí, že je nejvyšší čas změnit chování lidí, aby se předešlo vážným ekologickým důsledkům. V tom se ovšem Gore s Klausem významně rozchází. Klaus si myslí, že lidská činnost se na vývoji klimatu zásadně nepodílí.

Český prezident Kongresu napsal, že je znepokojen tím, jak jsou ekologická témata zneužívána některými politickými nátlakovými skupinami k útoku na základní principy svobodné společnosti. „Při diskusi o podnebí nejsme svědky střetu názorů na životní prostředí, ale střetu názorů na lidskou svobodu,“ soudí.

Ochránci přírody podle Klause mají své ideje a argumenty za „nespornou pravdu“ a v úsilí o dosažení svých cílů používají rafinované metody manipulace k tlaku na politiky. Soudí, že jejich argumentace je založena na šíření obav a paniky; v této atmosféře naléhají na politiky, aby přijímali netolerantní opatření, svévolné limity, regulace, zákazy a omezení každodenních lidských aktivit. Dodal, že přitom nehledí na skutečnost, že příroda i společnost se soustavně vyvíjejí, a ignorují budoucí hospodářský i technologický pokrok.

Největší hrozbou svobodě, demokracii, tržní ekonomice a prosperitě na začátku 21. století není podle Klause komunismus nebo řada jeho měkčích podob. „Komunismus byl nahrazen hrozbou ctižádostivého environmentalismu,“ napsal Klaus.

Český prezident například loni v září prohlásil, že globální oteplování způsobené lidmi je "nesmyslná fikce". Gore naopak změnu klimatu označuje za „nejhorší krizi, které svět nyní čelí“.

Členové amerického podvýboru pro energetiku se Klause mimo jiné zeptali, zda a jak člověk přispívá ke klimatickým změnám a co by měli zákonodárci brát v úvahu, když se zabývají klimatickými změnami. Jeden z dalších dotazů se zajímal o to, jak by měla vládní politika řešit výskyt a následky klimatických změn a jak by se měla soustředit na regulaci emisí skleníkových plynů. Na prezidenta se obrátili republikáni Joseph Barton a bývalý předseda Sněmovny reprezentantů Dennis Hastert.

URL zprávy: <http://www.ekolist.cz/zprava2.shtml?x=1976737>

Ochrana přírody podle mezinárodních standardů a podle nejnovějších vědeckých studií

Lesy v národních parcích a národních přírodních rezervacích byly v lednu 2007 narušeny vichřicí Kyrill. Současná vyhrocená debata o následcích vichřice, která se ale vede pouze v rovině možnosti kůrovcové kalamity, vede k ukvapeným a nepodloženým požadavkům na asanaci následků vichřice a nezabývá se podstatou problému – přirozeným vývojem horských lesů. Cílem tohoto stanoviska je proto shrnutí současné situace a doporučení dalšího postupu, které je založené na světově uznávaných přístupech k takovému typu události.

Role větru v horských lesích

Narušení (tzv. disturbance) lesa vichřicí spojené s případnou expanzí např. lýkožrouta smrkového, tam kde má smrk přirozeně vysoké zastoupení, je přirozenou součástí dynamiky horských lesů. Docházelo k nim po tisíciletí. Přitom zachování porozeného vývoje lesních ekosystémů je účelem národních přírodních rezervací a prvních zón národních parků. Proto zde takové události nezakládají žádný důvod k asanacím (likvidace následků vichřice využitím těžké mechanizace a vyklizením dřevní hmoty), které se provádějí v hospodářských lesích. Podle současných přístupů k ochraně přírody, podložených výsledky vědeckých studií z celého světa, jsou případné asanace v naprostém rozporu s posláním daného území.

Příčiny narušení lesa

Podle předběžných výsledků, především z oblasti Šumavy, byly nejvíce narušeny lokality, kde byly v minulých letech prováděny asanace následků jiné vichřice nebo asanace lýkožrouta smrkového. Tyto zásahy vždy vedou ke snížení zápoje porostů, vytvoření porostních stěn a následkem toho k větší nestabilitě lesa. Během další vichřice jsou tyto porosty opět nově poškozeny, a tím se vytváří neustálý koloběh asanace a nového narušení. Výsledkem jsou rozsáhlé plochy holin, mnohem rozlehlejší než plocha lesa, která by byla narušena vichřicí nebo případným kůrovcovým žírem lýkožrouta smrkového.

Ponechání území bez asanace vede ke vzniku přirozenějšího lesa

Výsledky vědeckých studií ukázaly, že lokality narušené vichřicí nebo fytofágním hmyzem a ponechané samovolnému vývoji se mění směrem k přírodnímu ekosystému úspěšněji než lokality asanované tradičním lesnickým přístupem. Pohyb těžké mechanizace a odvoz dřeva způsobí drastické narušení ekosystému a jeho homogenizaci. Narušení větrem nebo lýkožroutem smrkovým naopak přispívají heterogenity lokality, a tedy i přírodní rozmanitosti. Jsou tak dány lepší startovní podmínky pro přirozený vývoj lesa.

Doporučení pro management

Považujeme za velmi důležité, aby úřady rozhodovaly s ohledem na vědecká fakta, která mohou být pro laika často překvapivá. Na základě vědeckých studií a zkušeností s podobnými typy událostí z NP Bavorský les, Tatranského NP a dalších územích, předkládáme následující doporučení:

1. V lesních porostech v prvních a bezzásahových zónách NP a NPR neprovádět žádnou asanaci stromů poškozených vichřicí, fytofágním hmyzem, či jinak. Často používaný postup odkornění poškozené dřevní hmoty není vhodným řešením. Z hlediska dalšího vývoje takto asanované lokality se tyto zásahy ukázaly jako negativní.

2. Případné asanační zásahy by měly být prováděny v navazujících druhých zónách, pokud ale nejsou navrženy na výhledové zařazení do zóny první nebo bezzásahové. V tom případě by tyto lokality měly být z těchto asanačních zásahů rovněž vyloučeny. Je nutno vzít v úvahu, že každá asanovaná plocha bude dlouhodobě vyřazena z rozšiřování prvních nebo bezzásahových zón.

3. Pro lesy spravované rezortem MŽP by bylo vhodné zpracovat dokument řešící jejich management. Lesy v NP, NPR a některých částech CHKO mají jiné poslání než lesy hospodářské a jejich management by tedy měl respektovat především zájmy ochrany přírody.

Uplatnění těchto doporučení povede ke vzniku přírodního horského lesa odolnějšího vůči větru a fytofágnímu hmyzu. Postupy založené na asanaci následků vichřice jsou jen odkladem řešení problému. Následující generace tak bude za přibližně 100 let vystavena podobné situaci, které v současnosti čelíme my.

Věnujme o to větší úsilí zpracování polomů v hospodářských lesích mimo chráněná území. Zde má ekonomické využití dřeva a postup proti kůrovci své opodstatnění.

V Praze 5. 3. 2007

Připojeno 18 podpisů vědeckých pracovníků z Botanického ústavu Akademie věd České republiky (text byl označen za oficiální stanovisko tohoto ústavu), Ústavu systémové biologie a ekologie AV ČR, Biologického centra AV ČR, Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, České zemědělské univerzity v Praze, Biologické fakulty Jihočeské univerzity a České geologické služby.

Na Šumavě nesmíme opakovat minulé chyby

„Debata o podobě šumavského národního parku se vede už dlouho a to, co vidíme po vichřici, potvrzuje, že je potřeba unikátní lesy na hřebenech hor nechat přirozenému vývoji. Naopak je třeba přednostně důsledně asanovat polomy v nižších polohách a na okrajích národního parku, aby kůrvec neohrozil okolní hospodářské lesy. Jedině tak zajistíme, aby Šumava byla i v budoucnu zelená,“ shrnuje společný přístup ministerstva životního prostředí a správy národního parku ministr životního prostředí Martin Bursík. „Na rovinu: nebýt obrovských holin, které na hřebenech vznikly v minulosti při kácení kůrovcem napadených stromů, v lednu by na Šumavě padlo daleko méně stromů. Tahle chyba se už nesmí opakovat.“

Ministerstvo životního prostředí společně se správou šumavského národního parku rozhodlo o dalším postupu při likvidaci následků orkánu Kyrill. Ten je v souladu s principy diferencovaného přístupu k lesům v národním parku podle toho, o jak cenné území se jedná. Vláda na návrh MŽP uvolnila na šetrnou likvidaci následků orkánu 95,5 milionu korun s tím, že padlé stromy v těch nejceněnějších oblastech zůstanou na místě.

Na 80 % plochy parku se budou důsledně asanovat polomy a vývraty po orkánu Kyrill. Zbýlých 20 % se ponechá přirozenému vývoji, jaký zde probíhal po tisíciletí. Tento postup odpovídá mezinárodním pravidlům pro management národních parků, je v souladu s doporučením odborníků a postupem uplatňovaným v Národním parku Bavorský les. Speciální management bude uplatňován v horských smrčínách, které byly postiženy rozsáhlými plošnými polomy. Cílem je vyvarovat se chyb z minulosti - zabránit vzniku holin a postupovat tak, aby nedocházelo k erozi půdy.

Jednoznačně se ukazuje, že tam, kde se v horských oblastech v minulosti kácely stromy napadené kůrovcem a les se otevřel, popadalo výrazně víc stromů než tam, kde se napadené stromy nechaly stát. Kdyby zde v minulosti nebyly kácením kůrovcem napadených stromů vytvořeny holiny, které vpustily do porostů vítr, dnešní polomy by byly mnohem menší. Jedinou možností, jak tento nastartovaný koloběh otevřená porostní stěna → polom → asanace → nová porostní stěna → nový polom zastavit, je přestat s asanací. Smrky sice napadne kůrovec, ale suché stromy a pahýly budou fungovat jako větrolam. Pod jejich ochranou může růst nový, přirozený les.

„Jsem připraven diskutovat o možnostech, kterými by se mohly rozvíjet šumavské obce, protože ochranu zdejší unikátní přírody nelze zajistit bez spolupráce s lidmi, kteří zde žijí. Má návštěva je první krok, který by měl nastolit vzájemnou důvěru a otevřenost. Náš zájem je společný – Šumava má jednoznačně zůstat mezinárodně uznávaným národním parkem. Pouze tak zajistíme ochranu unikátní šumavské přírody i zájem turistů. Má představa je, že park bude obcím mnohem aktivnějším partnerem při rozvoji šetrné turistiky, která bude v souladu s posláním národního parku,“ zdůrazňuje ministr Bursík.

Správa národního parku je připravena diskutovat nejen nad předloženým konceptem návštěvnosti parku, ale i nad možnostmi rozvoje podpory malého a středního podnikání, citlivého využívání přírodních zdrojů v biosferické rezervaci nebo využití vimperského zámku v rámci institucionální podpory trvale udržitelného rozvoje regionu. Významným zdrojem financí pro kvalitní a šetrné projekty se mohou stát evropské fondy.

K rozsáhlým velkoplošným vývratům a polomům došlo v následujících lokalitách: Polom – Plesná – Ždánidla, Černá hora, okolí Kalamitní sváznice pod Třístoličnickem. Ve všech těchto případech se jednalo o lokality v minulosti významně ovlivněné nahodilou těžbou a asanacemi kůrovce. Nesouvislé porostní okraje starý holin a na holinách izolované ostrůvky geneticky cenných více jak 140 let starých smrků větru neodolaly.

Rozptýlenými polomy jsou postiženy především nižší polohy NP, významně také porosty obhospodařované obcemi, např. městem Kašperské Hory. Větretem byly nejvíce postiženy porostní stěny na okrajích starších holin vzniklých v minulých desetiletích působením větru a asanacemi kůrovce, poškozené byly také porosty v nedávné minulosti přefeděné nahodilou těžbou.

Velmi slabý vliv vichřice byl zaznamenán v bezzásahovém území Mokrůvky – Březník – Roklan, prales Trojmezna a na rašelinných smrčínách v okolí vrchovišť včetně rozsáhlého komplexu v okolí Weirfellerských slatí. V těchto lokalitách byl potvrzen významný pozitivní efekt stojících suchých stromů, které ztlumily rychlost větru a ochránily živé stromy.

Z tiskové zprávy MŽP

Lesní hlídky: každý může pomoci

Asi sledujete, co se děje v lesích. Kyrill položil převážně smrky. Všude mimo pár těžce vybojovaných míst v NP Šumava je rozřežou a odvezou... a vysadí znovu převážně smrky. Současný lesní zákon a vyhláška k lesnímu zákonu to umožňují.

Před Kyrillem byla obrovská poptávka po dřevu, kterého byl nedostatek. O státní podnik Lesy ČR svádějí nejrůznější podnikatelské mafie (napojené na politické strany) kruté boje. Už před Kyrillem to LČR řešily zvyšováním těžby. Rozsah polomů je takový, že se namnoží kůrovec. A kvůli kůrovci se bude těžít ještě víc. Podle některých signálů, které máme, je pomalé tempo zpracovávání polomů někde i úmyslné. V jižních a západních Čechách navíc záměrně odvádějí pozornost na národní park a připravují si půdu, aby mohli později rozjet kampaň, ve které budou přesvědčovat veřejnost i politickou reprezentaci, že za kůrovcovou kalamitu může národní park. Kvůli zákazu vstupu do lesa lidé nevidí, co se v lese děje. Polomy se těží naprosto bez jakéhokoli dodržování předepsaných postupů a pravidel. I v mokřích terénech jezdí těžká technika do porostu a po nebezpečných cestách, po cestách se valí tuny bahna, voda je splavuje, dřevo se tahá přes potoky bez vytvoření můstku. Můžete spatřit, jak si lakatoš razí cestu po kabinu v bahně. Byl jsem teď týden v terénu. Viděl jsem věci, ze kterých běhá mráz po zádech, které jsou i proti elementární lesnické etice. Hledáme dobrovolníky na lesní hlídky. Potřeba jsou všude po dobu zhruba půl roku. Nejvíce sledujeme lesy v Národním parku Šumava a v jižních Čechách.

Kdo byste chtěl a mohl vyrazit na lesní hlídky na Šumavu a okolí, prosím napište. Nejvíc tam budeme potřebovat hlídky v červnu a červenci. Ale možno vyrazit na domluvená místa opravdu kdykoliv. A kdo nemůžete jet na Šumavu, vyrazte do lesů s foťákem a mapou kamkoliv, kde víte, že padly polomy. Sledujte a fotografujte vznikající holiny, způsob těžby - erozi půdy (rozježděný terén a cesty hlavně ve svahu), a taky nové výsadby - jaké stromy budou vysazovat. Fotky vašich zjištění s popisem a určením místa nám prosím posílejte, zatím na mou adresu. Budeme požadovat, aby byly vyvozeny důsledky. Materiály od vás použijeme při jednáních o Národním lesnickém programu a později o lesním zákonu, kam chceme prosadit takové změny, aby se naše lesnictví z chyb poučilo. A ve vážných případech budeme iniciovat šetření České inspekce životního prostředí. Díky.

Jaromír Bláha vedoucí programu Lesy Hnutí DUHA (Friends of the Earth Czech Republic)

A: Lublaňská 18, 120 00 Praha 2T: 2 22513859, 731 463929 (mobil) F: 2 22518319

E: jaromir.blaha@hnutiduha.cz, www.hnutiduha.cz, <http://www.sedmagenerace.cz/>

Natura 2000 je příležitostí pro jižní Čechy !

Na tom se shodli panelisté diskuze, kterou připravila Calla s Rosou a Českou společností ornitologickou v příjemném prostředí Jihočeského muzea v Českých Budějovicích. Stejně jako před dvěma lety, kdy se zde konala ornitologická přednáška o ptačích oblastech s bouřlivou diskuzí kolem Boletic, byl i v úterní podvečer 27. března přednáškový sál naplněn. Jestli se ovšem přítomní shodli s panelisty až na provokativně optimistickém konstatování, že soustava Natura 2000 je zejména „příležitostí naučit se hledat a formovat společné cíle, a ne předmětem boje“, to opravdu nevím. Ne, že by mi chyběla emotivní diskusní vystoupení či napadání, ale byl jsem překvapen nezájmem přítomných položit jakoukoliv otázku. Takže nakonec čest názvu setkání zachraňovali zástupci pořadatelů. Snad alespoň svými dotazy vyprovokovali panelisty k rozšíření pohledu na problematiku Nature v jižních Čechách a přítomní neodcházeli pouze s dobrým dojmem a zážitkem z filmu *Oblasti ptačí a lidské* a připravenými informačními materiály.

Dobrý dojem jsem měl z vystoupení zástupce MŽP doktorky Aleny Vopálkové, která nezastírala problémy a průtahy okolo vyhlášení Ptačích oblastí Dehtáře a Českobudějovické rybníky. Naznačila, že Natura není spása a že orgány ochrany přírody i obce mají další zákonné možnosti jak chránit přírodu a krajinu, třeba v případě expanze investorů. Ostatně investoři, respektive podnikatelé a potenciální příjemci možných dotací s fondů EU pro kompenzaci hospodaření v oblastech Nature, byli patrně jedinou nezúčastněnou, leč pozvanou cílovou skupinou. Zástupci státní správy nepřekvapili jako panelisté ani jako posluchači. Od inženýra Zdeňka Klimeše z Krajského úřadu Jihočeského kraje jsme se dozvěděli, že stát má z pozice kraje složitou roli a v případě nevyhlášených ptačích oblastí sehraje rozhodující úlohu zadaný oponentní posudek, který buď potvrdí platnost a oprávněnost návrhu ČSO, nebo uzná požadavek na zmenšení návrhu. Příjemnou sebekritikou bylo konstatování, že v procesu předjednávání a vyhlášení Nature byla zanedbána otevřenost vůči veřejnosti. Nezodpovězenou otázkou však zůstalo, z čí strany. Před očima se mi vybavila panem hejtmanem proklamovaná strategie „tří K“ a souběh událostí okolo Boletic, včetně kulatého stolu v Bruselu, na který se tajně vetřeli zástupci mezinárodní ornitologické organizace sídlící v Bruselu, kteří však o samotném jednání předem nevěděli, neboť nevládním organizacím byla nabídnuta prostřednictvím Hnutí Duha účast den před odletem!



Ostatně nyní v muzeu přítomní zástupci pražské kanceláře ČSO vnesli svou prezentaci i závěrečným filmem pochybnost o jednobarevnosti „problému neproblému“ kolem území soustavy Natura 2000 v jižních Čechách. Od položení otázky „Proč tedy nedošlo dosud k vyhlášení Ptačích oblastí Českobudějovické rybníky a Dehtáře, když nejsou s Naturou žádné problémy?“, mne neodradilo ani pochlebení se inženýra Klimeše o finančním pokrytí péče o chráněná území v kraji, včetně naturových. Závěrem nutno ocenit profesionalitu moderátora Mgr. Jiřího Gutha, který využil svého výsadního postavení v panelu a neopomněl být nejen vtipný a „ekologický“, ale i dostatečně „krascový“. Pochopitelně, že jsme spolu s kolegyněmi z Rosy (Věra Soukupová a Hanka Janáčková), byli rádi, (tím myslím sebe a Petra Drahoše, který se podílel na propagaci, fotodokumentaci a zápisu), že o akci byl zájem a že svou účast vzali vážně i panelisté. Ostudu jsme snad neudělali ani Jihočeskému muzeu v Českých Budějovicích, se kterým jsme si ozkoušeli nové

možnosti v partnerských vztazích a v osobě doktora Petra Burgra jsme našli vítaného spoluorganizátora. Osobně jsem neočekával, že tato panelová diskuse vyřeší problémy, (ale ony vlastně nejsou?) kolem Natury v Jihočeském kraji, ale věřím, že spíše upozornila na možné i přetrvávající střety a na to, že nevládní organizace nespí a plní, byť stále obtížněji, svou nevděčnou roli hlídacího psa.

Vladimír Molek

Kravec je jihočeským občanským sdružením

Ve středu 21. března, tedy symbolicky první jarní den, bylo v Českých Budějovicích na 1. členském zasedání založeno občanské sdružení Kravec, čímž byla dokončena institucionalizace sítě ekologických poraden Kravec. Zakládajícími členy sdružení jsou Český nadační fond pro vydru (Třeboň), Rosa, o.p.s. (Č. Budějovice), Calla (Č. Budějovice) a Ekologický právní servis (Tábor). Do sdružení dále dnes vstoupily organizace Regio Písek, o.p.s., Florianus – Přírodní zahrada (Jindřichův Hradec), Jihočeské matky, CEGV Cassiopeia a Ekowatt (Č. Budějovice) – celkem tak Kravec nyní sdružuje devět organizací. S o.s. Kravec budou zatím volně spolupracovat prachatická Dřípatka a strakonická Šmidingerova knihovna (obě organizace provozují ekologickou poradnu).

Předsedkyní sdružení byla zvolena Hana Janáčková Kojanová z Rosy, ve výkonné radě bude dále v prvním jednoročním období pracovat Marcela Roche z „Vydry“ a Edvard Sequens z Cally. Tajemníkem byl jmenován Jiří Guth. Kravec vznikl v rámci projektu na vytvoření sítě environmentálních center, který byl v uplynulých dvou letech podpořen dotací přes 10 milionů korun z Evropského sociálního fondu a Ministerstva životního prostředí ČR. Protože budeme chtít pokračovat v práci jako síť poraden i po skončení projektu, vzniklo nyní nové občanské sdružení, které má fungovat jako zastřešení poraden. Silná organizace střešního typu (tj. organizace sdružené a spolupracující v síti) umožní na jedné straně mezinárodní spolupráci s odbornými strukturami v Rakousku (výhledově i jinde), a na straně druhé také spolupráci např. se Sdružením měst a obcí Jihočeského kraje, Spolkem pro obnovu venkova, regionálními rozvojovými agenturami atd.

Edvard Sequens podle tiskové zprávy o.s. KRASEC

Nominujte svůj Strom roku 2007!



Nominujte svůj oblíbený strom na prestižní ocenění Strom roku v 6. ročníku celostátní ankety. Vaše návrhy přijímá Nadace Partnerství do 31. května. Kontaktní adresa: Nadace Partnerství, program Strom života - Klára Slámová, Údolní 33, Brno, tel.: 515 903 123, mob.: 605 116 723, strom.zivota@ecn.cz.

V anketě Strom roku neexistuje žádný limit. Strom může navrhnout kdokoliv a může jít o jakýkoliv druh stromu nebo stromořadí. Výhodu mají pochopitelně stromy rostoucí na veřejných prostranstvích. Mají jistě o poznání větší šanci získat širokou podporu oproti stromům, které stojí na soukromých a běžně nepřístupných místech. Nic však nebrání tomu, abyste do ankety navrhli strom, který je součástí vašeho domova. Zvláště, pokud se ke stromu váže nějaký zajímavý příběh. Vítězný strom se kromě honosného titulu může těšit i na odborné dendrologické ošetření.

Chcete vědět více o anketě? Čtete ['pravidla'](#).

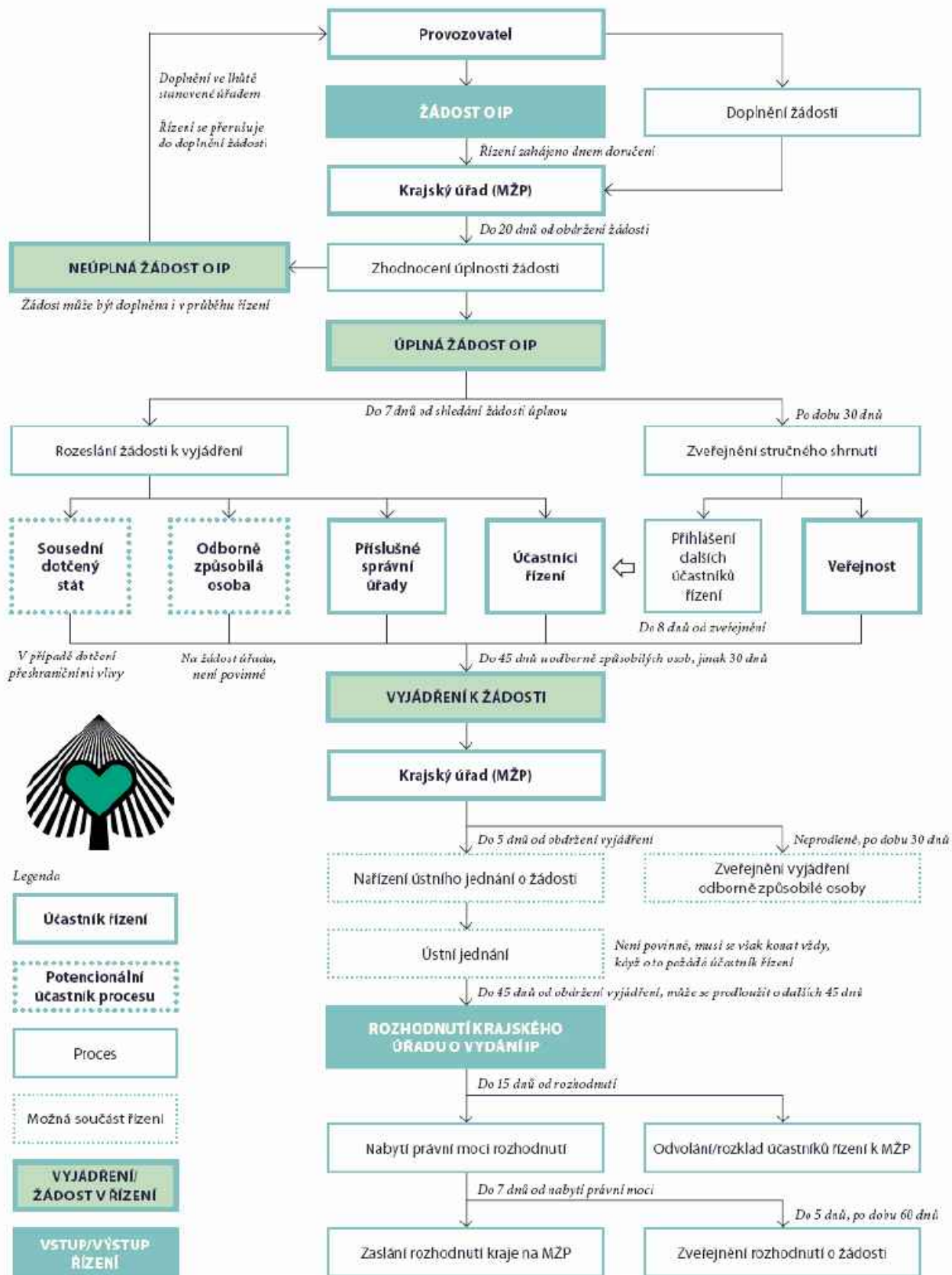
Edvard Sequens dle stránek www.nadacepartnerstvi.cz

Integrovaná prevence znečištění

Oddělení IPPC Ministerstva životního prostředí připravilo nové přehledné schéma, které by mělo usnadnit provozovatelům a veřejnosti orientaci v problematice vyplývající ze Zákona o integrované prevenci a omezování znečištění. Níže je.

Vladimír Molek

SCHEMA PROCESU VYDÁVÁNÍ INTEGROVANÉHO POVOLENÍ



Co se děje v úložišťových lokalitách?



Vláda v červnu roku 2004 přerušila průzkumy lokalit vybraných pro hlubinné úložiště radioaktivních odpadů. Dále však pokračují aktivity SÚRAO zaměřené především na místní samosprávu. Proto Sdružení Calla společně s Hnutím DUHA připravilo na začátek tohoto roku cyklus odpoledních seminářů pro zájemce z řad starostů, zastupitelů a aktivních občanů v dotčených obcích, které se věnovaly problematice budování úložišť.

V přednášce *Co nám SÚRAO navrátilo?* zhodnotil Edvard Sequens závěry průzkumných studií pro zúžení lokalit (konsorcium Geobariéra), které byly dokončeny v roce 2006, a dále pak přestavil plány činnosti SÚRAO na nejbližší roky.

Součástí každého semináře byl příspěvek zástupce občanského sdružení, který shrnul uskutečněné i zamýšlené aktivity v lokalitě. O vývoji budování úložišť v Evropě i ve světě informoval na seminářích Martin Sedlák z Hnutí DUHA, který ve své přednášce popsal i situaci ve Švédsku a Německu. Právě sem jsou pro starosty připravovány návštěvy do zařízení pro ukládání odpadů.

Již v 2007 plánuje SÚRAO přípravu dokumentace pro stanovení průzkumných území či realizaci výzkumu veřejného mínění k otázce stavby hlubinného úložiště a to ve všech šesti lokalitách. Náplní každého z těchto pracovních seminářů byla proto diskuse o tom, jak mohou jednotliví zájemci o otázku úložiště společně postupovat. Hanka Gabrielová ze sdružení Calla vyzvala účastníky seminářů k oživení emailové platformy „Úložiště“, které slouží k podpoře komunikace nejen mezi jednotlivými lokalitami. Na anketních lístcích zájemci zanechali svůj názor hodnotící zpracování a obsah magazínu *Jaderný odpad? Děkujeme, nechceme!*, který vydává sdružení Calla spolu s Hnutím DUHA. Čtenáři kladně hodnotili jeho novou grafickou podobu a do rozesílky magazínu přispělo několik nových zájemců svými adresami.

Závěr semináře tvořilo právní okénko. Zástupce Ekologického právního servisu ve svém příspěvku pohovořil o právních možnostech obcí v procesu vyhledávání úložiště jaderných odpadů. Očekávaný postup geologických prací uvedl v souvislostech s tvorbou územních plánů a dalších řízeních, které budou budování úložiště provázet. V lokalitě Rohozná bylo třeba obohatit právní okénko o problematiku místních referend, neboť právě zde v obci Hojkov připravovali v průběhu března referendum k zjištění názoru veřejnosti na stavbu úložiště.

Pracovní semináře k tématu hlubinných úložišť se konaly v období ledna – března 2007 ve všech 6 dotčených lokalitách. Semináře navštívilo celkem 140 – 160 zájemců o tuto problematiku a ve 3 lokalitách se zástupci samospráv a aktivní veřejnosti dohodli na sepsání tzv. memorand, společného stanoviska a dalšího postupu v otázce budování úložišť. Memoranda budou adresována představitelům zodpovědných pověřených úřadů, ale i zástupcům vlády, kteří se ve své koaliční smlouvě zavázali k následujícímu: „Další kroky ve vyhledávání hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva budeme činit transparentně, nepřekročitelným kritériem bude souhlas dotčených obcí.“ Nechť toto prohlášení nezůstane jen jedním z dalších politických slibů bez naplnění.

Hana Gabrielová

Atomoví údržbáři

Na jaderce v Temelíně bylo před týdnem rušno. Nějaký člověk, atomový údržbář, dojíždějící do tohoto místa za prací se možná špatně vyspal či přetáhl, no a nedotáhl pak dobře jeden temelínský kohoutek. Po týdnu tu máme další průšvih. Člověk – možná odborník z týmu, který rozkládá a sestavuje útroby jaderné elektrárny, nesestavil dobře skládačku z dílů umístěných před dvěma měsíci na speciální místo nesoucí piktogramy radiace.

I údržbáři a odborníci jsou jen lidé. A to lidé občas chybují. Podle mého názoru by je měl provozovatel elektrárny v nejhorším případě přemístit do jiné divize. Napadla mě ta větrná, která vznikla nedávno. Tam se mohou na rozdíl od ostře sledovaného jaderného zařízení realizovat bez obav. Z větrných elektráren totiž neteče.

Bohužel naše politické špičky v Bruselu silně lobují za to, aby u nás v budoucnu bylo dost práce právě pro podobné údržbáře. Nebylo by nám všem jednou příjemnější zabývat se úsporami zbytečně plýtvané energie všude kolem, než obavami ze šlendriánu v jaderné elektrárně?

Pavel Vlček, Občanská iniciativa pro ochranu životního prostředí o.s.

Na tý louce zelený aneb Do třetice všeho dobrého nebo zlého?

Již potřetí bude Odbor ochrany životního prostředí Magistrátu města České Budějovice rozhodovat o umístění třech rodinných domků na pasece u lesa, konkrétně Velechvínského polesí. V prvním případě byl žadatelem pan Kašparů, ve druhém řízení společnost MANE, kterou pro pana Kašparů zastupoval pan Fornbaum. Magistrát i Kraj mají k dispozici dva odborné posudky, z nichž jeden předložila Calla a druhý si nechal zpracovat od Agentury ochrany přírody a krajiny úřad. Oba dva se shodují, že domky na louku k lesu z hlediska ochrany krajinného rázu nepatří.



Občanská sdružení se domnívají, že se dá stavět i jinde a sídla, o nic jiného totiž nejde, sem nepatří i z jiných důvodů. Zdá se, že stejného názoru jsou i úředníci, kteří žádost a odvolání posuzují, byť své stanovisko, respektive stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny, dávají najevo, na můj vkus, příliš opatrně. A právě tato opatrnost ve spojení se zarputilostí žadatele dělá problémy a umožňuje pánům z Mane se neustále odvolávat a dožadovat se svého práva „stavět kde chci, když na to mám“. Prvoinstanční orgán, rozuměj Magistrát, vymezil v prvním případě chybně okruh účastníků řízení. Prostě popletl si žadatele s vlastníkem i když je to v podstatě jedno. Ve druhém případě se řídil

právním názorem nadřízeného orgánu, který byl údajně vyjádřen v původním rozhodnutí o odvolání. Jinými slovy, Magistrát byl rád, že Kraj se stavbou domů nesouhlasí. Ale to se spletl, neboť Kraj teď Magistrátu vyčítá, že takový názor nevyslovil, ani nemohl vyslovit, „protože rozhodnutí ve věci nemůže být prvoinstančnímu orgánu nařízen, protože správní uvážení ve věci je zcela v kompetenci toho orgánu, který ve věci rozhoduje“.

Odvolací orgán, Krajský úřad, pouze uvedl, aby při novém rozhodování prvoinstanční správní orgán „zohlednil“ posudky shromážděné v průběhu řízení před odvolacím orgánem. Protože však Magistrát zohlednil nejen posudky, ale i názor Kraje, stalo se rozhodnutí nepřezkoumatelné. Navíc došlo k porušení správního řádu, opětovně nedošlo k požadovanému vyjasnění postavení účastníků řízení a bylo špatně odůvodněno rozhodnutí nepovolit stavbu domů. Prostě rozhodnutí nerozhodnutí! Podstatné ale je, že v současné době nejsou na tzv. zásah do krajinného rázu dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, vedena v obdobných případech správní řízení za účasti občanských sdružení, nýbrž je vydáváno pouze stanovisko orgánu ochrany přírody pro následné územní a stavební řízení. Takže v budoucnu lze očekávat, že lečjaká „zelená louka“ může být zastavěna, pokud zrovna nebude mít občanské sdružení štěstí a nedozví se o územním řízení. Na druhé straně to ale znamená „vysvobození“ úředníků - ochranářů od dohadování o správnosti a nesprávnosti rozhodnutí. Prostě rozhodnutí nebude.

Vladimír Molek

Výstavba domů v zeleni

Při vyslovení této fráze, jež často otevírá peněženky zájemců i dveře úřadů, se mi otevírá „kudla v kapse“. Vybaví se mi totiž vzpomínka na vítězný projekt mladých architektů pro sídliště Máj v Českých Budějovicích. Kolem roku 1980 nebylo ještě zvykem podnikat služební cesty do zahraničí, a tak když se zmínění mladí architekti vrátili z „tovaryšské zkušené“ ze Skandinávie, vrhli se plni elánu a optimismu do projektu „zasadit“ nové sídliště v Českých Budějovicích do zeleně. Po zásluze jejich projekt zvítězil, neboť opravdu mezi „rozumně vysokými paneláky“ zůstalo, alespoň na papíře a v maketě vystavené v Muzeu dělnického a revolučního hnutí (dnes Státní vědecká knihovna), nezvykle mnoho mohutných stromů, převážně dubů, z původního lesa.

O takové přepychové bydlení začal být zájem, ale bohužel ne pouze ze strany budoucích obyvatel. V té době začala být tvrdou realitou Jaderná elektrárna Temelín a s ní i doprovodné stavby a požadavky, třeba bydlení pro dělníky a následně zaměstnance. Slovo dalo slovo, jak už to v podnikatelsko politických vztazích bylo, je a bude zvykem a českobudějovická radnice, tehdy ještě pod hlavičkou městského národního výboru, přistoupila na návrh mocného investora. JETE chce byty a radnice peníze. Radnice má projekt na sídliště Máj a JETE peníze. Vnímavý čtenář a pamětník si již vše domyslí. Z vítězného projektu, který přetvořil architekt důchodového věku, se stal – po zahuštění paneláků na úkor stromů a po zvýšení domů o několik poschodí – paskvil, lépe řečeno sídliště s králíkárnami, ke kterému se naštěstí zmínění mladí architekti již nehlásili. Pravdou ovšem je, že pro několik desítek tisíc představuje toto sídliště zatím jedinou možnost

bydlení a mladí architekti? Dnes již vážení pánové důchodového věku, jejichž výplodem fantazie a kumštu jsou opět „domy v zeleni“.

Jeden takový záměr leží nyní k posouzení na úředním stole. Zcela náhodou není ani příliš vzdálen od českobudějovického Máje. Na okraji Zlivských blat, mezi obcemi Češnovice a Zálužice, nedaleko rybníka Bezdrev, hodlá nejmenovaný vlastník deseti hektarů orné půdy nejvyšší bonity, chráněné zákonem, vybudovat rodinnou zástavbu 64 samostatně stojících rodinných domků. „Záměr vznikl z výzvy dokázat, že s patřičným citem pro ochranu přírody se dá zastavět část pozemků v místě dnes minimálně využívaných a zároveň podpořit rozvoj obce Češnovice“. Tolik vize podnikatele a architekta. Obec Pištín, které Češnovice patří, má ale svůj územní plán a své představy o rozvoji obce Češnovice. Ano, novou výstavbu vítají, ale na pozemcích v obci nebo na okraji obce.

A tak podnikatel s architektem přemlouvají a dávají na stůl trumfy. „Jedná se o komfortní prostorově stavební parcely s minimální rozlohou 1000 metrů čtverečních, na nichž se dají postavit jednopodlažní budovy se šikmými střechami s obytným podkrovím nebo rodinné domy s rovnými plochými a vegetací pokrytými střechami. Uvažuje se hlavně s výstavbou nízkoenergetických domů šetřících přírodu a energie. Za pomoci solárních panelů a tepelných čerpadel budou nejen šetřeny energie plynu a elektřiny, ale hlavně nebude docházet ke znečišťování ovzduší v daném prostředí. (pozn. autora: ale každá rodina bude mít minimálně dvě osobní auta) Všechny pozemky budou odkanalizovány do společné ekologické čističky odpadních vod.“ Prostě ideální bydlení pro milovníky a ochránce přírody, ekology, členy nejmenované „zelené“ politické strany, environmentalisty, aktivisty, ekologisty, ale zejména pro ty, kteří výše uvedený komfort doplní patřičně vysokým neprůhledným oplocením, bazénem a tenisovým kurtem.

A jaké trumfy dala na stůl příroda, které se to jaksí také týká? Území je součástí navržené, leč dosud neschválené a nevyhlášené Ptačí oblasti Českobudějovické rybníky. Dle plánu ÚSES sousedí jižně s interakčním prvkem – linií stromů, lokálním biokoridorem Pištínský potok a rybník Bezdrev je co by kamenem dohodil. O ochraně zemědělské půdy bylo již řečeno a o ochraně krajinného rázu raději nemluvit. Platný územní plán, zpracovaný architektem Kovářem, s takovýmto rozvojem území nepočítá, stejně jako obec, ale pořídit nový územní plán není dnes problém.

Nesouhlasí ani oddělení ochrany přírody a krajiny Odboru ochrany životního prostředí Magistrátu České Budějovice. Proti se zatím pouze ústně staví Krajský úřad Jihočeského kraje prostřednictvím úředníka chránícího zemědělský půdní fond. Jiný úředník tohoto úřadu již ale vydal stanovisko, že uvedený záměr výstavby nemůže mít významný vliv na území evropsky významné lokality ani ptačí oblasti. A nevládní organizace, včetně Cally? Vydaly první nesouhlasná stanoviska ke správnímu řízení a čekají, zda krajina okolo Češnovic nebude vystavena v podobě makety „domů v zeleni“ na nějakém novém, vhodném místě, když už Muzeum dělnického a revolučního hnutí neexistuje.

Vladimír Molek



Bonus pro Růžov?

S první rozdrčenou pneumatikou zjistíme, zda Závod na recyklaci pneumatik nedaleko Borovan je opravdu bonusem ke skládce Růžov, nebo jen další podnikatelský pokus o „shromažďování“ pneumatik pod zástěrkou zařízení na likvidaci odpadů jako v případě Dívčic, Jakule, nebo Lišova.

Dosavadní průběh povolovacích řízení i zastupující inženýring by mohl být zárukou opaku uvedených pokusů o podvod s odpady. Navrhovaná stavba, se kterou přichází obchodní agentura BONUS z Českých Budějovic, umísťuje svůj závod nad areál bývalého podniku Calofrig, dnes Lasselsberger, v bezprostřední blízkosti skládky komunálních odpadů. Závod, který má vydané územní rozhodnutí a k němuž v současné době probíhá stavební řízení, je tvořen těmito hlavními objekty: halou na recyklaci pneumatik, plochami pro manipulaci a separaci pneumatik, přístřeškem pro mechanizaci a skladování granulátu. Součástí oploceného areálu bude rovněž administrativní budova, pojezdové a manipulační plochy, čistírna odpadních vod, retenční nádrž s kombinovaným využitím jako požární nádrž. Pro minimalizaci negativního vlivu na krajinný ráz dojde k výsadbě dřevin a maximální zachování stávajících stromů. Poměrně rozsáhlé manipulační plochy, jakož i ostatní nezastavěné plochy budou zpevněné zámkovou a polovegetační dlažbou.

Vlastní recyklační linka zpracovává ojeté pneumatiky z osobních a nákladních automobilů. Výroba gumového granulátu je založena na postupném mechanickém dělení (mletí) pneumatik za normální teploty při současné separaci oceli a textilu obsažených v pneumatikách. Hlavním produktem recyklační linky je gumový granulát roztríděný do různých frakcí o vysoké čistotě (cca 70% hmotnosti), dále vysoce kvalitní oceli (cca 25% hmotnosti) a chemlon (cca 5% hmotnosti). Ocel se využívá jako druhotná surovina, chemlon lze využít na výrobu technických tkanin, např. geotextilií. Gumový granulát se používá jako podsyp umělých trávníků při výstavbě sportovišť, lisují se z něj protihlukové a antivibrační desky, zámková dlažba a používá se jako přísada do asfaltových směsí. Část takto získaného granulátu by se měla zpracovávat na uvedené finální výrobky v místě.

Zaměstnání by v závodě mělo najít 50 osob. Hlavní výroba bude probíhat ve dvou směnách. Přestože investor garantuje tento projekt jako ekologický s bezodpadovou technologií a bez jakéhokoliv narušení životního prostředí, nezbývá než doufat, že tomu tak opravdu bude, a věřit, že jsme si nezačali na další „odpadový problém“. Oč by bylo užitečnější, výhodnější a pro přírodu přijatelnější, kdyby zmizely stohy pneumatik hyzdící nevyužité areály a různá zákoutí a představující riziko, že jednou mohou vzplanout. Osobně doufám, že se veškeré sliby naplní, Calla nebude muset litovat toho, že závod na recyklaci pneumatik posvětila a Bonus se stane opravdu bonusem v nakládání a využívání odpadu.

Vladimír Molek

Po oranžové, či po německé?



Patřím mezi vyznavače lyžování a preferuji z ekologicko-ekonomických důvodů především běh. Při provozování turistického běžkování jsem měl možnost porovnat české a německé podmínky pro běžkaře na Šumavě. V únoru jsme si s manželkou vyjeli na tratě do okolí Horské Kvildy. Zaplatili jsme parkovné šedesát korun a vydali jsme se na jednu z mála otevřených tratí. Mile nás překvapila kvalitní stopa, ale zjistili jsme, že je upravena pro právě probíhající závod Šumavský ČEZ skimaratón. O týden později jsme se vydali na stejnou trať znovu a místo upravené stopy jsme našli zledovatělé a rozježděné koleje.

Další den jsme se tedy rozhodli navštívit vzdálenější lyžařské středisko v německém Mitterfirmiansdorfu za Strážným. Milovníci běhu na lyžích zde nemusí platit žádné poplatky za parkování. Není mi známo, kdo zdejší běžecké tratě sponzoruje, ale úroveň stopy zde viditelně převyšuje úroveň těch našich. Příliš mě proto nepřekvapilo, že jsme v německé stopě potkali trénující české závodníky Ski klubu Šumava, právě toho lyžařského klubu, který je pořadatelem Šumavského skimaratónu, společně s generálním partnerem ČEZ - Jadernou elektrárnou Temelín.

V lednu 2006 byl zahájen projekt "Oranžová stopa srdcem Šumavy", jehož partnery jsou TJ Kvilda a již zmíněná firma ČEZ. Projekt je zaměřen na zkvalitnění podmínek pro zimní turistiku a zahrnuje pětiletou podporu úpravy 54 kilometrů lyžařských stop na území obcí Kvilda, Horská Kvilda a Modrava. Po řádění orkánu je pochopitelné, že se u nás v tak krátké době nepodařilo všechny tratě zprovoznit. Očekával bych, že by zprovozněné úseky měly nabízet o to vyšší standard. Zatím však o zkvalitnění podmínek pro zimní turistiku nemůže být řeč. Za zmínku jistě také stojí, že na území Horské Kvildy se během uplynulého týdne zvedl minimální poplatek za celodenní parkování ze šedesáti korun na rovnou stovku s odůvodněním, že v ceně parkovného je zahrnut také příspěvek na údržbu lyžařských stop.

Dovolím si polemizovat o dostatečném využití finančních prostředků. Podle mého názoru by měl generální sponzor, firma ČEZ, ve svém energetickém oboru silný „lídr“, který často zdůrazňuje svou dokonalost, jednoznačně přidat. Zacílení sponzorských prostředků na podporu milovníků sportu a přírody je logický a bohubílý tah, jen by neškodilo aktivity dotahovat. Budou-li běžecké stopy upravené jen v době závodů, kdy účastníci obléknou dresy s logem firmy ČEZ, mohli by běžní turisté zapochybovat o významu zmíněného oranžového projektu a o dobrém úmyslu generálního sponzora.

Pavel Vlček, Občanská iniciativa pro ochranu životního prostředí

Ministr průmyslu a obnovitelné zdroje

Ministr průmyslu a obchodu Martin Říman dal v rozhovoru 14. března pro Český rozhlas Radiožurnál nahlédnout do svého uvažování. Po vzoru několika svých kolegů z ODS pokračoval ve snaze zařadit jadernou energetiku mezi obnovitelné zdroje energie. Přinášíme Vám přepis pikantní části tohoto rozhovoru.

Martin Veselovský, moderátor: „A chcete, pane ministře, jednu úplně jednoduchou otázku?“

Martin Říman, ministr průmyslu a obchodu: „Uhm.“

Martin Veselovský: „Je podle vás uran obnovitelný zdroj?“

Martin Říman: „Tak já ...“

Martin Veselovský: „Je to jednoduchá otázka.“

Martin Říman: „Takhle, z pohledu toho, tedy z definice, která se většinou používá pro termín obnovitelný zdroj, tak není, ale z pozice, řekl bych, trochu sofistikovanější, z pohledu, řekl bych, ekonomického pohledu na zdroje není rozdíl mezi takzvaným obnovitelným a takzvaným neobnovitelným zdrojem, ale z toho klasického pohledu, ze kterého vychází, já nevím, média, ekologové, dneska nově Evropská unie, tak to samozřejmě obnovitelný zdroj není, protože je to, protože je to ruda.“



Edvard Sequens

Pozvánky na akce

Pěvci jižních Čech

Akci pořádá: **Ekocentrum Šípek**
Ve středu **11. dubna 2007 od 17.00 do 19.00 hodin**
Č. Krumlov, Ekocentrum Šípek, Třída Míru 144,
přednášková místnost

Přednáška, kterou pořádá Ekocentrum Šípek, seznámí posluchače s hlavními druhy pěvců vyskytujícími se v jižních Čechách. S jejich rozpoznáním podle vzhledu a podle hlasu, dále s jejich výskytem, stupněm ohrožení, ekologickými nároky.



Filmárum



Promítání pro veřejnost o přírodě a lidech

Témata promítání do konce semestru:

16.4. Rodná hrouda v našich rukou

30.4. Cizí neštěstí

14.5. Hurá na sever

Promítání se konají v posluchárně B2 Biologické fakulty Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích.

Více informací zde: <http://filmarum.bf.jcu.cz/> .

17. duben 2007 od 9:00 do 12:00

Seminář **Nízké aktivity radionuklidů v životním prostředí**

v budově auly Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích,

(posluchárna v přízemí tzv. "Bobíku")

u studentské koleje K4, Studentská 23, České Budějovice

Pořádá: Jihočeské matky, o. s.

17. duben 2007 od 19:30

Připomínka havárie jaderné elektrárny Černobyl

Koncert Jiřího Dědečka

České Budějovice, c. k. Solnice

Pořádá: Jihočeské matky, o. s.

Zelený čtvrtek:

„Sídlní kaše aneb Jak stavět kolonie rodinných domů“

Okraje měst zalévá sídlní kaše - velmi řídká zástavba, která je v rozporu s principy trvale udržitelného rozvoje. Přibývají rozbité plochy, jež nejsou městem ani vesnicí, natož volnou krajinou. Lze dnes vůbec plánovat kvalitní město? Jaký vliv má na sídlní strukturu rodinný dům? Jak zastavět území rodinnými domy s kvalitním bydlením a přitom neničit krajinu?

S Pavlem Hniličkou, architektem z ateliéru Hnilička Císler Architekti

Čtvrtek 19. dubna 2007 od 17 hod v galerii Měsíc ve dne, Nová ul.3, České Budějovice.

Více informací:

ROSA – společnost pro ekologické informace a aktivity, Nádražní 55, České Budějovice, tel.: 387 432 030, rosa@ecn.cz, <http://rosa.ecn.cz/>
Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Fráni Šrámka 35, České Budějovice, tel.: 387 310 166, calla@calla.cz, www.calla.cz/

Příště: 17. 5. 2007 v 17.00 hod. - Blanský les

Beseda je součástí aktivit Krajské sítě environmentálních center



a je podpořena z prostředků Evropského sociálního fondu v ČR a Ministerstva životního prostředí.



Sdružení Arnika Vás srdečně zve na seminář
Obce, veřejnost a správa vodních toků
Seminář se koná

**19. dubna od 13 do 16 hodin v Českých Budějovicích,
v salonku č. 231, Dům kultury Metropol, Senovážné náměstí 2**

Seminář je určen zástupcům obcí, občanských sdružení, orgánů ochrany přírody a dalším zájemcům o problematiku správy vodních toků a protipovodňové ochrany.

Svoji účast, prosím, potvrďte do 10. dubna na adrese: jitka.strakova@arnika.org

S případnými dotazy se obračejte na Jitku Strakovou, Arnika České Budějovice, tel. 777 266 386.



Účast na semináři je bezplatná.



Seminář je součástí projektu „Podpora účasti veřejnosti na plánování v oblasti vod“ prostředky Evropské unie. Za obsah semináře odpovídá výhradně sdružení Arnika a nelze jej v žádném případě považovat za názor Evropské unie.

Hnutí DUHA pořádá pracovní
Týdny pro les a krajinu

První z nich na Šumavě od 22. do 29. dubna 2007

Příhlášky a bližší informace

A + Lublaňská 18, 120 00 Praha 2
T + 737 336 221
E + michaela.pichlova@hnutiduha.cz

Pochod Blanským lesem

Určeno pro - širokou veřejnost

Obsahové zaměření – pochod ke Dni Země zaměřený na přírodní bohatství chráněného území Blanský les

Využití v předmětech – ekologická výchova

Forma akce – terénní exkurze

Lektor/ka – pracovníci Správy CHKO Blanský les (Mgr. Tereza Francírková, Mgr. Marcela Paloudová), členové ZO ČSOP Šípek - Ing. Leoš Lippl, Mgr. Marie Jirková atd.

Datum konání – **21. duben 2007 (cca 8-16 h.)**

Místo konání - Ekocentrum Šípek Český Krumlov

Předpokl. časový rozsah – 6 -8 hodin

Metodické a informační materiály – zdarma, informační materiály o CHKO Blanský les

Účastenský poplatek – není

Organizátor (komu se hlásit, kde žádat bližší informace) – Ekocentrum

[Šípek](#)

Ekologická poradna sdružení Calla – poradenství pro Vás

Mimo běžná témata ekologické poradny u nás můžete hledat pomoc v oblastech, na které se specializujeme:

Ochrana přírody a krajiny - metodická i právní pomoc občanům, obcím a občanským aktivitám při rozhodování o stavbách a činnostech ovlivňujících životní prostředí, zapojování veřejnosti do procesů posuzování vlivů staveb na životní prostředí, využívání zákonů o poskytování informací, zakládání občanských sdružení, organizování občanských aktivit, zprostředkování posudků.

Za tuto oblast poradny odpovídá Vladimír Molek, dosažitelný na telefonu 387 311 381, v době nepřítomnosti možno využít druhé tel. linky 387 310 166, která slouží zároveň jako záznamník a fax, e-mail: vladimir.molek@calla.cz.

Trvale udržitelná energetika - poradenství občanům, obcím i občanským sdružením v oboru obnovitelných zdrojů energie, jejich možnostech, dostupnosti, podporách pro realizaci, legislativě apod. Poradna spotřebitelům elektřiny při jejich problémech s distributory. Právní a všestranná informační pomoc obcím, u nichž by mohlo být vybudováno konečné úložiště vysoceradioaktivních odpadů, archiv informací k jaderné energetice.

Pro odpovědi z oblasti energetiky se obraťte na Edvarda Sequense na telefon (se záznamníkem i faxem): 387 310 166, e-mail: edvard.sequens@calla.cz.

Alternativy pro zemědělství - informace o pěstování technických plodin v zemědělství a jejich dalším využití. Konzultace pro zemědělské podniky v oblasti energetické soběstačnosti: pěstování energetické biomasy, využití biopaliv. Archiv videí, fotografií, publikací a informačních materiálů o pěstování, zpracování a využití konopí setého.

Poradnu v oblasti zemědělství u nás vede Hana Gabrielová, kterou kontaktujte pomocí telefonu (se záznamníkem i faxem): 387 310 166 nebo e-mailu: hana.gabrielova@calla.cz.

Poradenské hodiny pro veřejnost v kanceláři sdružení - Fráni Šrámka 35, České Budějovice:

Pondělí – 9 až 13 hodin (především energetika)

Úterý – 13 až 17 hodin (především všeobecné poradenství)

Středa - 9 až 13 hodin (především ochrana přírody a krajiny)

Osobní návštěva mimo poradenské hodiny je možná po předchozí domluvě.

Využijte poradenství pomocí e-mailu: poradna@calla.cz.

Pisemné spojení: Calla, P.O. BOX 223, 370 04 České Budějovice.

Ekologické poradenství je podpořeno z prostředků evropského sociálního fondu a Ministerstva životního prostředí v rámci projektu jihočeské sítě environmentálních center KRASEC.

Vyšlo již šesté číslo jihočeského čtrtletníku KRASEC!

Dočtete se v něm mimo jiné:

Co měla a má portrétovaná Naďa Johanisová společného s Callou,
co je to svinibrodská zeleň,
kde se vzala Impatiens glandulifera,
jak se učí malá vydra plavat,
či zda mohou být paragafy zelené.

Napište si o KRASEC na rosa@ecn.cz případně na calla@calla.cz. Doručení zaručíme. Cena čísla je 25 Kč, pro předplatitele jen 20 Kč.



KRASEC – podivuhodné informace o všem, co se týká životního prostředí do každé poštovní schránky !

Zpravodaj Ďáblík vydává:



Calla - Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: P. O. BOX 223 370 04 České Budějovice

Telefon a fax: 387 310 166

E-mail: calla@calla.cz

Naše konto: 3202800 – 544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Sídlo: Fráni Šrámka 35, České Budějovice

Telefon: 387 311 381

Internet: <http://www.calla.cz/>

Starší čísla občasníku Ďáblík najdete na stránkách sdružení Calla.

Uzávěrka dalšího čísla je 29. dubna 2007.

►► Nechcete-li dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře. ◀◀

►► Chcete-li se přihlásit k jeho pravidelnému odběru, pište na dablik.calla@centrum.cz ◀◀